

**Державна служба статистики України
Національна академія статистики, обліку та аудиту (Україна)
Фундація з прикладних досліджень
у сфері інформатики, статистики та економіки (Франція)
Інститут статистики та прикладної економіки (Королівство Марокко)
Жешувський університет (Польща)
Академія Вища школа бізнесу в Домбровій Гурничі (Польща)
Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації**

**СТАТИСТИКА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**МАТЕРІАЛИ XVI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З НАГОДИ
ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ СТАТИСТИКИ**

Рекомендовано до друку Вченою радою Національної академії статистики, обліку та аудиту (протокол № 4 від 30 листопада 2018 р.).

Статистика в Україні та світі: стан, тенденції та перспективи розвитку: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди Дня працівників статистики. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2018. 277 с.

ISBN 978-617-571-156-9

Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції містять тези доповідей, повідомлень та виступів її учасників, у яких викладено наукові результати у сфері статистичних досліджень щодо стану, тенденцій та перспектив розвитку статистики в Україні та світі.

Адреса оргкомітету конференції:
Україна, 04107, м. Київ, вул. Підгірна, 1,
e-mail: conferenceNASOA@gmail.com

Відповідальність за зміст представлених матеріалів несуть автори. Організаційний комітет залишає за собою право на їх літературне редагування та відмову від друкування тез у разі невідповідності вимогам оформлення, спрямованості програмним питанням заходу.

Approved for printing by the Scientific Council of the National Academy of Statistics, Accounting and Audit (protocol № 4 from 30 November 2018).

Statistics in Ukraine and the world: state, trends and development prospects: proceedings of the XVI International scientific and practical conference on the occasion of the Day of Statistics. Kyiv: "Information and analytical agency", 2018. 277 p.

ISBN 978-617-571-156-9

The Proceedings of XVI International Scientific and Practical Conference contain abstracts of reports, presentations and speeches of its participants, highlighting the results of statistical studies on the performance, tendencies and prospects of statistics development in Ukraine and beyond.

Address of the organizing committee:
1, Pidhirna str., Kyiv, 04107, Ukraine,
e-mail: conferenceNASOA@gmail.com

The responsibility for the content of presented materials is with the authors. The organizing committee reserves the right to literary editing of the abstracts and refusal to print them if they do not conform to the formatting requirements or thematic coverage of the conference.

Список використаних джерел

1. Thorniley D. Brexit: the impact on global, UK and European business [Електронний ресурс] / D. Thorniley. – Режим доступу: <http://mena-speakers.com/wp-content/uploads/2016/07/Brexit-Impact-on-global-UK-and-European-business.pdf>
2. Brexit and its impact on the global economy [Електронний ресурс] // Mizuho Economic Outlook&Analysis. – Режим доступу: <https://www.mizuho-ri.co.jp/publication/research/pdf/eo/MEA160908.pdf>
3. Brexit: the impact on the UK and the EU [Електронний ресурс] // Global Counsel. – Режим доступу: https://www.global-counsel.co.uk/sites/default/files/special-reports/downloads/Global%20Counsel_Impact_of_Brexit.pdf
4. Панченко В. Від протекціонізму до неопротекціонізму: нові виміри регулювання в умовах лібералізації / В. Панченко, Н. Резнікова // Міжнародна економічна політика. – 2017. – № 2 (27). – С. 28–46.
5. Резнікова Н. В. Інтеграційні прояви незалежності: ризики регіональної взаємозалежності в контексті протиріч глобалізації / Н.В.Резнікова, О.А.Іващенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 6. – С.7-11.
6. Резнікова Н. В. Теоретичні моделі дезінтеграції в умовах незалежності / Н.Резнікова // Міжнародні відносини Серія "Економічні науки". – 2017. – №11. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/download/3393/3069
7. Резнікова Н. В. Економічна незалежність країн в умовах глобальних трансформацій / Н.В. Резнікова. – К.: Аграр Медіа Груп, 2018. – 487 с.
8. Reznikova N. Projections of deglobalization in the contemporary international economic relations in the context of the paradigm of globalism / N. Reznikova, O. Ivashchenko // Вісник Маріупольського державного університету серія: економіка. – 2018. – Вип. 15. — С. 98-106.

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ОБРАНИХ ДЛЯ АНАЛІЗУ ЕФЕКТІВ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ

*Панченко Володимир Григорович,
кандидат історичних наук, докторант,
Маріупольський державний університет*

Згідно з нашою гіпотезою, якщо глобалізація є додатковим фактором ізолюваності глобальних банків від ефектів монетарної політики, цей фактор проявлятиметься у мобілізації внутрішніх ринків капіталу глобальних банків у відповідь на монетарну політику. Щоб оцінити, чи активізується цей канал, Н. Цеторелі та Л. С. Голдберг [1] аналізують показник «чисті суми переказів» від іноземних відділень глобальних банків до їх центральних офісів. Зростання цього показника свідчатиме, що іноземні відділення переказують більше активів до центрального офісу або центральний офіс переказує менше активів

до своїх іноземних відділень. Результати цього аналізу представлено у табл. 1 (за даними [1]).

Таблиця 1

Вплив монетарної політики на потоки чистих сум переказів від відділень глобальних банків до їх центральних офісів

Змінна монетарної політики	Базове значення	Потенційна асиметрія коефіцієнтів ефектів за:	
		політики дорогих грошей	політики дешевих грошей
Ставка за федеральними фондами (номінальна)	189,1	383,9	206,5
Ставка за федеральними фондами (реальна)	229,9	262,9	325,6
Індекс Бернанке – Міхова	63,3	118,7	(56,4)

Примітка: у дужках зазначені статистично незначущі результати.

За результатами аналізу даних табл. 1 можна зробити висновок, що потоки чистих сум переказів реагують на зміну монетарної політики і ці ефекти є статистично значущими. Це, своєю чергою, вказує на існування активного внутрішнього ринку капіталу між центральними офісами та їх іноземними відділеннями. Найважливіший результат полягає в тому, що в разі проведення політики дорогих грошей активи переказуються до центральних офісів більш швидкими темпами, ніж коли проводиться політика дешевих грошей. Потрібно зауважити, що ці потоки можуть відображати не потребу центральних офісів у ліквідності для покриття резервних вимог, а лише намагання іноземних відділень отримати більш високі відсотки. Водночас слід підкреслити, що перерозподіл активів у портфелях міг би здійснюватися без прямого залучення центральних офісів, отже йдеться про переказ ліквідних активів до центральних офісів для покриття резервних вимог.

Як справедливо зазначено в роботах [2–4], вплив монетарної політики на економічну активність є вкрай контрверсійним у часи кризових потрясінь. Так, ступінь ерозії автономії монетарної політики в більшості країн, що розвиваються, є навіть вищим, ніж той, що характеризується загальноприйнятою економічною теорією. У цих країнах монетарна політика не може завжди забезпечувати макроекономічну та фінансову стабільність, незважаючи на те, чи спрямована вона на підтримання стабільності валютного курсу, або ж проводиться незалежно з метою контрциклічного регулювання економіки. Перш за все, в умовах сучасних фінансових ринків вплив монетарної політики та політики відсоткових ставок на обмінний курс є набагато більш невизначеним та нестабільним, аніж це зазвичай описується теорією несумісної трійці, через волатильність настроїв ринку та оцінок рівня ризику. Під час фінансової кризи підвищення відсоткових ставок зазвичай не в змозі стримати падіння валюти, тоді як у більш сприятливі часи з погляду оцінки ризику невелика арбітражна маржа може привабити значні вхідні потоки приватного капіталу та викликати посилення валюти [2, с. 8].

Емпірична перевірка гіпотези про вплив національної монетарної політики США на інші країни, проведена Н. Цеторелі та Л. С. Голдберг, засвідчує: якщо глобальні банки ізольовані від ефектів монетарної політики завдяки транскордонному переказу ліквідних активів, національні шоки ліквідності впливатимуть на кредитну діяльність іноземних відділень глобальних банків. Результати цього аналізу представлено у табл. 2 (за даними [1]).

Таблиця 2

**Вплив монетарної політики на іноземне кредитування
глобальними банками**

Змінна монетарної політики	Загальне іноземне кредитування споживчого та промислового секторів		Загальне іноземне кредитування	
	Без контрольних змінних для ВВП	З контрольними змінними для ВВП	Без контрольних змінних для ВВП	З контрольними змінними для ВВП
Ставка за федеральними фондами (номінальна)	-0,0192	-0,0176	-0,0115	-0,0124
Ставка за федеральними фондами (реальна)	-0,0146	-0,0137	-0,0115	-0,1366
Індекс Бернанке – Міхова	-0,0057	(-0,0043)	(-0,0033)	(-0,0034)

Примітка: у дужках зазначені статистично незначущі результати.

Як свідчать дані табл. 2, оцінені значення коефіцієнтів є від’ємними та статистично значущими. Виходячи з припущення, що при існуванні активного внутрішнього ринку капіталу кредитування іноземними відділеннями залежить від ліквідності головного офісу, кредитування іноземними відділеннями глобальних банків менше залежить від ліквідності центрального офісу в часи політики дорогих грошей та більше залежить від неї в часи політики дешевих грошей. Іншими словами, коли в США проводиться політика дорогих грошей, іноземні відділення глобальних банків менше кредитуватимуть і більше переказуватимуть ліквідних активів до своїх центральних офісів, а коли в США проводиться політика дешевих грошей – навпаки.

Отже, на підставі панельної сукупності даних для банків США у період 1980–2005 рр. можна віднайти докази значного викривлення кредитного механізму трансмісії монетарної політики США внаслідок банківської глобалізації. Через існування внутрішніх ринків капіталу між центральними офісами глобальних банків останні можуть повністю ізолюватися від ефектів монетарної політики шляхом переказу ліквідних активів до тих відділень, де вони потрібні. Крім того, ці перекази впливатимуть на кредитну діяльність іноземних відділень глобальних банків. Очевидно, що через описаний механізм ефекти національної монетарної політики можуть поширюватися на інші країни.

Список використаних джерел

1. Cetorelli N., Goldberg L. S. Banking Globalization and Monetary Transmission. Federal Reserve Bank of New York Staff Reports. 2009. URL: https://www.newyorkfed.org/medialibrary/media/research/staff_reports/sr333.pdf (дата звернення 28.10.2018).
2. Іващенко О. А., Резнікова Н. В. Роль монетарної політики в досягненні економічної стабільності: асиметрії трансмісійного механізму // Економіка та держава. 2016. № 3. С. 7–12.
3. Резнікова Н. В., Відякіна М. М. Потоки капіталу в умовах фінансової лібералізації: макроекономічні виміри регулювання // Культура народів Причорномор'я. 2012. № 237. С. 45–48.
4. Луцишин З.О., Резнікова Н.В. Валютні курси як інструмент економічних воєн в умовах фундаментальної розбалансованості світової економіки // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. праць: у 2 ч. Вип. 116. Ч. II. Київ: Інститут міжнародних відносин, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2013. С. 11–22.
5. Резнікова Н. В. Економічна незалежність країн в умовах глобальних трансформацій. Київ: Аграр Медіа Груп, 2018. 487 с.

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ДИНАМІКИ БОРГОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ В КРАЇНАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ ТА В КРАЇНАХ З РИНКАМИ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ МОДЕЛЮВАННЯ

Сук Юлія Володимирівна,
магістрант,

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»;
Науковий керівник:

Момотюк Людмила Євгенівна,
доктор економічних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної та виховної роботи;
Національна академія статистики, обліку і аудиту

Сучасна фінансова криза як невід'ємна ознака світової економіки є об'єктивно зумовленим феноменом світової фінансової архітектури в умовах зростаючої інтегрованості країн світу [1, с.271]. Відголоски фінансової кризи, що трансформується в кризу боргову, й досі дають про себе знати. Макроекономічні причинно-наслідкові взаємозв'язки, що виникають внаслідок зменшення зовнішнього боргу, багато в чому залежатимуть від того, яким є валютний курс в країні — плаваючим чи фіксованим [2, с.7]. Так, з 25 трлн дол. США, на які збільшився державний борг з 2007 р. по 2014 р. у цілому по світовій економіці, 19 трлн дол. США припадають на розвинені країни і лише 6 трлн дол. США — на країни, що розвиваються [3, с.9]. Порівняємо державний